

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ЛІДЕРСТВА

(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна /заочна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Рік навчання: 2 Семестр: 4

Кількість кредитів (годин): 3 (90 год.: 16/4 - лекції; 20/4 - семінарські; 54/ 82-самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle/Google Classroom:

<https://classroom.google.com/u/0/c/NTk3MzIzMtI0MTUy?hl=ru>

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Мазоха Інна Степанівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат психологічних наук, доцент

Кафедра: загальної та практичної психології

Робочій e-mail: kaf.psikhologii@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: четвер 15.00-16.30

3. Опис та мета дисципліни

Ефективність професійної підготовки майбутніх менеджерів в сучасних умовах потребує формування психологічної компетентності як необхідної фахової складової, що і зумовлює необхідність вивчення дисципліни «Психологія управління та лідерства».

Метою вивчення дисципліни «Психологія управління та лідерства» є: розуміння сутності психології управління як науки, котра вивчає психологічні закономірності управлінської діяльності, роль психологічних чинників в управлінні, психологічні механізми прийняття рішень, методи ефективного ділового спілкування, групову динаміку та психологію формування організаційних структур й кадрової політики; оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань особистісного розвитку менеджера; формуванні у студентів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; формування у студентів системи знань і професійних компетенцій в галузі фундаментальних досліджень, прикладних розробок і практики психології лідерства.

Для засвоєння дисципліни «Психологія управління та лідерства» студенти використовують знання, вміння і навички, сформовані в ході вивчення дисциплін «Основи філософських знань», «Психологія», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» та ін. Освоєння даної дисципліни є необхідною основою для подальшого

вивчення дисциплін загального та професійного циклів, а також дисциплін вільного вибору.

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: Менеджмент: бізнес-адміністрування державного стандарту підготовки бакалавра зі спеціальності 073 Менеджмент

Знання:

- основних аспектів управлінської діяльності та функцій управління;
- основ розуміння процесів реалізації влади, впливу та джерел влади;
- основних класифікацій теорій лідерства, їхніх ключових аспектів;
- сутність ефективного лідерства, актуальні проблеми і вимоги до сучасного лідерства в організації;
- особистісні якості сучасного лідера та шляхи їх розвитку;
- принципи формування професійної команди, орієнтованої на результат.

Уміння:

- надавати рекомендації психологічного характеру з метою підвищення ефективності управління;
- аналізувати управлінські ситуації;
- організовувати та аналізувати процеси формування згуртованості та психологічного клімату в команді;
- надавати науково обґрунтовані рекомендації щодо можливості проектування професійної кар'єри в організації.
- здійснювати вивчення соціально-психологічних явищ, виявляти чинники, що мають найбільший вплив на формування та розвиток лідерських якостей;
- на основі вивчення особливостей лідерства розробляти рекомендації щодо оптимізації процесу управління організацією.

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання

Тема 1. Теоретичні засади психології управління.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Управлінські стосунки як предмет науки управління. Характеристика предмета психології управління. Історія становлення науки управління. Основні етапи розвитку психології управління. Сучасні теорії управління.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf 2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Хомаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. 3. Клочко А.О. Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій : монографія. Біла Церква, 2021. 300 с. http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_klochko_1629471071.pdf 4. Кукуленко-Лукаєнець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с. http://eprints.cdu.edu.ua/220/1/%D0%9A%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D

	<p>0%D0%BE-%D0%9B%D1%83%D0%BA%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D1%86_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B22.pdf</p> <p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Прищак М. Д. Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. – 150 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykholohiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>8. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Р. А. Калениченко [та ін.] ; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2019. - 255 с.</p> <p>9. Психологія управління. Підручник. 3-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p> <p>10. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.): Управлінські стосунки як предмет науки управління. Характеристика предмета психології управління. Історія становлення науки управління. Основні етапи розвитку психології управління. Сучасні теорії управління.</p>	<p>1.Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. / О. А. Бакаленко. – Харків : ХНУРЕ, 2020. – 120 с.</p> <p>2. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві: навч. посіб. Київ, 2012. - 272 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&S21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=apsuh_2015_1_42_20</p> <p>4. Кукуленко-Лукаєць І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с. http://eprints.cdu.edu.ua/220/1/%D0%9A%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%B22.pdf</p>

	<p>%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9B%D1%83%D0%BA%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D1%86_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B22.pdf</p> <p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Прищак М. Д. П77 Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Вінниця, 2016. – 150 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykhologhiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>8. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Р. А. Калениченко [та ін.] ; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2019. - 255 с.</p> <p>9. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykhologhiia_upravlinnia.pdf</p> <p>10. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/448/1/%D0%A3%D0%B3%D1%80%D0%B8%D0%BD%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf</p> <p>11. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykhologhiia_upravlinnia.pdf</p> <p>12. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму. Мукачєво: МДУ, 2017. - 179 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>1. Охарактеризувати деструктивні тенденції у трудовому колективі, проаналізувати методи їх упередження. Розкрити, за допомогою яких методів можна їм запобігти.</p> <p>2. Проаналізувати позитивні та негативні поведінкові компоненти.</p> <p>3. Подати аналітичне узагальнення заходів та</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія</p>

<p>прийомів щодо упередження саботажних тенденцій в організації.</p>	<p>управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Клочко А.О. Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій : монографія. Біла Церква, 2021. 300 с. http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_klochko_162947107_1.pdf</p>
--	--

Тема № 2. Психологічні аспекти управлінської діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.) Специфічні особливості управлінської діяльності. Функціональний аналіз управлінської діяльності. Поняття управлінської відповідальності. Прийняття управлінського рішення. Делегування керівником частини своїх повноважень виконавцям. Вимоги до функції контролю. Сутність і структура управлінського впливу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. 2. Гусєва О.Ю., Лєгомїнова С.В., Воскобєєва О.В., Ромашенко О.С., Хлєвицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf 3. Орбан – Лємбрик Л.Є. Психологія управління: Посібник. 2 –тє видання/ Л.Є. Орбан – Лємбрик - Київ: Академвидав., 2010. 4. Кукулєнко-Лукаєнець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмєльницького, 2012. -140с. 5. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва: Навчальний посібник. Вид. – 3-тє, випр, доп. / Ю.Ф. Пачковський. – К.: Каравєлла, 2012. – 416 с. 6. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-єкономічного університету, 2017. - 320 с. 7. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf
<p>Семінарське заняття (4 год.): Специфічні особливості управлінської діяльності. Функціональний аналіз управлінської діяльності. Поняття управлінської відповідальності. Прийняття управлінського рішення. Делегування керівником частини своїх повноважень виконавцям. Вимоги до функції контролю. Сутність і структура управлінського впливу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. 2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. 3. Гусєва О.Ю., Лєгомїнова С.В., Воскобєєва О.В., Ромашенко О.С., Хлєвицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний

	<p>посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf</p> <p>4. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с.</p> <p>5. Кукуленко-Лукаєць І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с.</p> <p>6. Мельник Л.П. Психологія управління: курс лекцій. 2-е вид. / Л.П. Мельник – К.: МАУП, 2002. – 176 с. https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/psychology_upr.pdf</p> <p>7. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>8. Управління персоналом: навч. посіб. / А. О. Азарова та ін. Вінниця: ВНТУ, 2014. 283с. https://dut.edu.ua/uploads/1_636_35788247.pdf</p> <p>9. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskiyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>Змодельовати ситуацію, за якої людина володіє чимось одним: або владою, або впливом, або авторитетом, або лідерством. Визначити, яка із змодельованих ситуацій є найбільш типовою.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоева О.В., Ромашенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf</p> <p>2. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>3. Кукуленко-Лукаєць І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с.</p>

Тема № 3. Особистість керівника як чинник підвищення ефективності управлінської діяльності

Перелік питань/завдань, що вносятся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <p>Різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному управлінню. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників. Характеристика</p>	<p>1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>2. Кайлюк Є.М., Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч. посіб.; – 2-ге вид., виправл. й доповн. – Харків, 2012. – 183 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія</p>

<p>особистості авторитарного керівника. Явище маккіавелізму в управлінні. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.</p>	<p>професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с.</p> <p>4. Лозовецька В.Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. - 279 с. https://core.ac.uk/download/pdf/32310612.pdf</p> <p>5. Нужна О.А. Стиль керівництва як основа комунікацій керівника з колективом. Системи забезпечення управління підприємством: сучасний стан та перспективи розвитку : зб. наук. праць. Харків : ХІБМ, 2016. С. 296 -303.</p> <p>6. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>7. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>8. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму. Мукачєво: МДУ, 2017. - 179 с. http://dspaces.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1797/1/yurkv%202.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <p>Різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному управлінню. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників. Характеристика особистості авторитарного керівника. Явище маккіавелізму в управлінні. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417.</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Хомаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Кайлюк Є.М., Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч. посіб.; – 2-ге вид., виправл. й доповн. – Харків, 2012. – 183 с.</p> <p>4. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с.</p> <p>5. Лозовецька В.Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. - 279 с.</p> <p>10. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>6. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>7. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія.</p>

	<p>Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>8. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.</p> <p>11. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В, Граба Т. П. Психологія управління: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>4. Есе “Місце та роль психології в управлінні організованою діяльністю людей”.</p> <p>5. Дати порівняльну характеристику психологічних аспектів організованої діяльності.</p>	<p>1. Лозовецька В.Т. Професійна кар’єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. - 279 с.</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.І</p>

Тема № 4. Стиль керівництва як чинник ефективності управління

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>Поняття стилю керівництва. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін). Об’єктивні й суб’єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва. Умови ефективності колективного управління, його переваги й недоліки. Концепція стилів керівництва ГРИД.</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=appsuh_2015_1_42_20</p> <p>4. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. –</p>

	<p>Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Психологічний клімат колективу / Упоряд.: О.Марінушкіна, за заг. ред. С. Максименко, О. Главник – К.: Главник, 2004. – 96 с.</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.І</p> <p>8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>9. Сергеева Л.М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. – Івано-Франківськ . «Лілея-НВ». 2015. – 296 с.</p> <p>10. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.</p> <p>11. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2013. – 132 с. https://core.ac.uk/download/pdf/19445608.pdf</p> <p>12. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В, Граба Т. П. Психологія управління: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskiy_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p> <p>12. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму. Мукачєво: МДУ, 2017. - 179 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.): Поняття стилю керівництва. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін). Об'єктивні й суб'єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва. Умови ефективності колективного управління, його переваги й недоліки. Концепція стилів керівництва ГРИД.</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417.</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с.</p> <p>4. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.</p>

	<p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Психологічний клімат колективу / Упоряд.: О.Марінушкіна, за заг. ред. С. Максименко, О. Главник – К.: Главник, 2004. – 96 с.</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>9. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.</p> <p>10. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2013. – 132 с. https://core.ac.uk/download/pdf/19445608.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Публічний захист реферату за темою семінарського заняття. Термін виконання: не пізніше проведення семінарського заняття.</p>	<p>Список рекомендованих тем рефератів наданий в робочій програмі.</p>

Тема № 5. Історія виникнення і розвитку психології лідерства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Основні етапи розвитку психології лідерства. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивно-еволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертона. Становлення психології лідерства: психогенетичні дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки». Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу.. Біхевіоризм і проблема лідерства. Гуманістичний підхід до</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667.</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергєєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с.</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с.</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>

проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу	
<p>Семинарське заняття (2 год.): Основні етапи розвитку психології лідерства. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивно-еволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертона. Становлення психології лідерства: психогенетичні дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки». Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу. Біхевіоризм і проблема лідерства. Гуманістичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. 2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. 3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с. 4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. 5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. 6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Законспектувати та проаналізувати.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кочубей Т. Сучасні теорії лідерства: теоретичний аспект / Т. Кочубей, А. Семенов // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. - 2012. - № 40. - С. 176-184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2012_40_28.

Тема № 6. Теоретичні основи психології лідерства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf 2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf 3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_for_muvannia%20lidera_2017.pdf 4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П.,

	<p>Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskiy_Teoriia_i_praktyka_for_muvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/l_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskiy_Teoriia_i_praktyka_for_muvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>1. Опрацювати та проаналізувати.</p> <p>2. Скласти програму тренінгу розвитку лідерських якостей.</p>	<p>1. Калашнікова С.А. Еволюційні рівні та професіоналізація управління // Освітнологічний дискурс, 2010, № 2. Режим доступу: http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/22/41</p> <p>2. Рекомендована література: Кристофер Э.Смит Л. Тренінг лідерства [Текст]. СПб : Питер, 2001. – 320 с.</p>

	<p>– (Сер. "Эффективный тренинг"). Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання [Текст]: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2014. – 250 с.</p> <p>Мітлош А. В., Маляко В. О., Бажанюк В. С., Камишин В. В. Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги [Текст]: монографія. К.: Ін-т обдарованої дитини, 2014. – 290 с. – 83,00</p> <p>Сергеечева В. Тренінг лідерства [Текст]. СПб.: Питер, 2001. – 320 с.</p>
--	---

Тема № 7. Психологія розвитку особистості лідера організації

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Автократично-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті: кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава: Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskiy_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. //</p>

<p>підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/l_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законспектувати. 2. Скласти портфоліо особистісних якостей лідера. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Белікова Ю. В. Становлення та переваги емоційного лідерства // Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua. 2. Мітлош А. В., Маляко В. О., Бажанюк В.С., Камишин В. В. Психологічні особливості лідерської обдарованості : концепції, діагностика, тренінги [Текст]: монографія. К. : Ін-т обдарованої дитини, 2014. – 290 с. Кушнір Р. Дій! Другі 100 000 кроків до успіху [Текст] Дрогобич : Коло, 2014. – 208 с. – 67,00 Радул В.В., Краснощок І. П., Лебедик І. В. Дослідження особливостей самореалізації особистості [Текст]: монографія. К. : "Імекс-ЛТД", 2009. – 352 с.

Заочна форма навчання

Тема 1. Теоретичні засади психології управління.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год.): Управлінські стосунки як предмет науки управління. Характеристика предмета психології управління. Історія становлення науки управління. Основні етапи розвитку психології управління. Сучасні теорії управління.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf 2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар,

	<p>Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Ключко А.О. Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій : монографія. Біла Церква, 2021. 300 с. http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_klochko_1629471071.pdf</p> <p>4. Кукуленко-Луцянець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с. http://eprints.cdu.edu.ua/220/1/%D0%9A%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9B%D1%83%D0%BA%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D1%86_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2.pdf</p> <p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Прищак М. Д. Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. – 150 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykhologhiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>8. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Р. А. Калениченко [та ін.] ; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2019. - 255 с.</p> <p>9. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Ps_ykholohiia_upravlinnia.pdf</p> <p>10. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykhologhiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (0,5 год.): Управлінські стосунки як предмет науки управління. Характеристика предмета психології управління. Історія становлення науки управління. Основні етапи розвитку психології управління. Сучасні теорії управління.</p>	<p>1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. / О. А. Бакаленко. – Харків : ХНУРЕ, 2020. – 120 с.</p> <p>2. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві: навч. посіб. Київ, 2012. - 272 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-</p>

bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK
&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21
CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C
21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ap
psuh_2015_1_42_20

4. Кукуленко-Лукаєнець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012. - 140с.

http://eprints.cdu.edu.ua/220/1/%D0%9A%D1%83%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9B%D1%83%D0%BA%D1%8F%D0%BD%D0%B5%D1%86_%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B22.pdf

5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.

6. Прищак М. Д. П77 Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. – 150 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Pryschak_Mykola/Psykholohiia_upravlinnia_v_orhanizatsii.pdf

7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.

8. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Р. А. Калениченко [та ін.] ; за заг. ред. Р. А. Калениченка, О. Г. Льовкіної ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2019. - 255 с.

9. Психологія управління. Підручник. 3-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Ps_ykholohiia_upravlinnia.pdf

10. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.

<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/448/1/%D0%A3%D0%B3%D1%80%D0%B8%D0%BD%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

11. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf

12. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної

	форм навчання напряду. Мукачєво: МДУ, 2017. - 179 с.
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>6. Охарактеризувати деструктивні тенденції у трудовому колективі, проаналізувати методи їх упередження. Розкрити, за допомогою яких методів можна їм запобігти.</p> <p>7. Проаналізувати позитивні та негативні поведінкові компоненти.</p> <p>8. Подати аналітичне узагальнення заходів та прийомів щодо упередження саботажних тенденцій в організації.</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Ключко А.О. Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій : монографія. Біла Церква, 2021. 300 с. http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_klochko_1629471071.pdf</p>

Тема № 2. Психологічні аспекти управлінської діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год.)</p> <p>Специфічні особливості управлінської діяльності. Функціональний аналіз управлінської діяльності. Поняття управлінської відповідальності. Прийняття управлінського рішення. Делегування керівником частини своїх повноважень виконавцям. Вимоги до функції контролю. Сутність і структура управлінського впливу.</p>	<p>1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>2. Гусєва О.Ю., Лєгомїнова С.В., Воскобєєва О.В., Ромашенко О.С., Хлєвицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf</p> <p>3. Орбан – Лємбрик Л.Є. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Є. Орбан – Лємбрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>4. Кукулєнко-Лукаєнець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с.</p> <p>5. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва: Навчальний посібник. Вид. – 3-тє, випр. доп. / Ю.Ф. Пачковський. – К.: Каравєлла, 2012. – 416 с.</p> <p>6. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>7. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (0,5 год.):</p> <p>Специфічні особливості управлінської діяльності. Функціональний аналіз управлінської діяльності. Поняття управлінської відповідальності. Прийняття управлінського рішення. Делегування</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417.</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид.,</p>

<p>керівником частини своїх повноважень виконавцям. Вимоги до функції контролю. Сутність і структура управлінського впливу.</p>	<p>перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромашенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf</p> <p>4. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с.</p> <p>5. Кукуленко-Луцянець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с.</p> <p>6. Мельник Л.П. Психологія управління: курс лекцій. 2-е вид. / Л.П. Мельник – К.: МАУП, 2002. – 176 с. https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/psychology_upr.pdf</p> <p>7. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>8. Управління персоналом: навч. посіб. / А. О. Азарова та ін. Вінниця: ВНТУ, 2014. 283с. https://dut.edu.ua/uploads/1_636_35788247.pdf</p> <p>9. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 664 с. - https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskiy_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>Змодельовати ситуацію, за якої людина володіє чимось одним: або владою, або впливом, або авторитетом, або лідерством. Визначити, яка із змодельованих ситуацій є найбільш типовою.</p>	<p>1. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромашенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1759_23433496.pdf</p> <p>2. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>3. Кукуленко-Луцянець І.В. Психологія управління: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2012.-140с.</p>

Тема № 3. Особистість керівника як чинник підвищення ефективності управлінської діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <p>Різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному</p>	<p>1. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>2. Кайлюк Є.М., Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч. посіб.; – 2-ге вид., виправл.</p>

<p>управлінню. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників. Характеристика особистості авторитарного керівника. Явище маккіавелізму в управлінні. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.</p>	<p>й доповн. – Харків, 2012. – 183 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. 4. Лозовецька В.Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. – 279 с. https://core.ac.uk/download/pdf/32310612.pdf 5. Нужна О.А. Стиль керівництва як основа комунікацій керівника з колективом. Системи забезпечення управління підприємством: сучасний стан та перспективи розвитку : зб. наук. праць. Харків : ХІБМ, 2016. С. 296 -303. 6. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с. 7. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с. 8. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму. Мукачєво: МДУ, 2017. - 179 с. 9. http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/10.123456789/1797/1/yurkv%202.pdf
<p>Семінарське заняття (1 год.): Різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному управлінню. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників. Характеристика особистості авторитарного керівника. Явище маккіавелізму в управлінні. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. 2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Хомаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. 3. Кайлюк Є.М., Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч. посіб.; – 2-ге вид., виправл. й доповн. – Харків, 2012. – 183 с. 4. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. 5. Лозовецька В.Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. - 279 с. 6. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/l_2161_63367800.pdf 7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.

	<p>8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>9. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.</p> <p>10. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Граба Т. П. Психологія управління: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>а. Есе “Місце та роль психології в управлінні організованою діяльністю людей”.</p> <p>б. Дати порівняльну характеристику психологічних аспектів організованої діяльності.</p>	<p>1. Лозовецька В.Т. Професійна кар’єра особистості в сучасних умовах: монографія / В.Т. Лозовецька. – Київ: 2015. - 279 с.</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.І</p>

Тема № 4. Стиль керівництва як чинник ефективності управління

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год.):</p> <p>Поняття стилю керівництва. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін). Об’єктивні й суб’єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва. Умови ефективності колективного управління, його переваги й недоліки. Концепція стилів керівництва ГРИД.</p>	<p>1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravl_personalom_Balabanova2011.pdf</p> <p>2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с.</p> <p>3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=aprsuh_2015_1_42_20</p> <p>4. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті :</p>

	<p>кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/l_2161_63367800.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010. 6. Психологічний клімат колективу / Упоряд.: О.Марінушкіна, за заг. ред. С. Максименко, О. Главник – К.: Главник, 2004. – 96 с. 7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.І 8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с. 9. Сергеева Л.М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. – Івано-Франківськ . «Лілея-НВ». 2015. – 296 с. 10. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с. 11. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2013. – 132 с. https://core.ac.uk/download/pdf/19445608.pdf 12. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В, Граба Т. П. Психологія управління: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. - 608с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskiyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf 13. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання на пряму. Мукачево: МДУ, 2017. - 179 с.
<p>Семінарське заняття (0,5 год.): Поняття стилю керівництва. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін). Об'єктивні й суб'єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва. Умови ефективності колективного управління, його переваги й недоліки. Концепція стилів керівництва ГРИД.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2011. С. 391-417. 2. Богоявленська Ю.В. Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-те вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. – 664 с. 3. Кононець М.О. Психологія професійної моральності підприємців: теорія та сучасна практика: [монографія] / М.О. Кононець. – К.: Омега-Л, 2013. – 166 с. 4. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. –

	<p>Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.</p> <p>5. Орбан – Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. 2 –ге видання/ Л.Е. Орбан – Лембрик - Київ: Академвидав., 2010.</p> <p>6. Психологічний клімат колективу / Упоряд.: О.Марінушкіна, за заг. ред. С. Максименко, О. Главник – К.: Главник, 2004. – 96 с.</p> <p>7. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с.</p> <p>8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. - 320 с.</p> <p>9. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. - 164 с.</p> <p>10. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2013. – 132 с. https://core.ac.uk/download/pdf/19445608.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Публічний захист реферату за темою семінарського заняття. Термін виконання: не пізніше проведення семінарського заняття.</p>	<p>Список рекомендованих тем рефератів наданий в робочій програмі.</p>

Тема № 5. Історія виникнення і розвитку психології лідерства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год.): Основні етапи розвитку психології лідерства. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивно-еволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертона. Становлення психології лідерства: психогенетичні дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки». Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу. Біхевіоризм і проблема</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667.</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с.</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с.</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с.</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>

<p>лідерства. Гуманістичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу</p>	
<p>Семінарське заняття (0,5 год.): Основні етапи розвитку психології лідерства. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивно-еволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертона. Становлення психології лідерства: психогенетичні дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки». Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу. Біхевіоризм і проблема лідерства. Гуманістичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. 2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. 3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с. 4. Сергєєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. 5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. 6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Законспектувати та проаналізувати.</p>	<p>Кочубей Т. Сучасні теорії лідерства: теоретичний аспект / Т. Кочубей, А. Семенов // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. - 2012. - № 40. - С. 176-184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2012_40_28.</p>

Тема № 6. Теоретичні основи психології лідерства

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf 2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf 3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskiy_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf 4. Сергєєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М.

	<p>Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navic_hki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Семінарське заняття (0,5 год.): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в XXI столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navic_hki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи.</p> <p>3. Опрацювати та проаналізувати.</p> <p>4. Скласти програму тренінгу розвитку лідерських якостей.</p>	<p>1. Калашнікова С.А. Еволюційні рівні та професіоналізація управління // Освітологічний дискурс, 2010, № 2. Режим доступу: http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/22/41</p> <p>2. Рекомендована література: Кристофер Э.Смит Л. Тренінг лідерства [Текст]. СПб : Питер, 2001. – 320 с. – (Сер. "Эффективный тренинг"). Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання [Текст]: навч.</p>

	<p>посібник К. : ЦУЛ, 2014. – 250 с.</p> <p>3. Мітлош А. В., Маляко В. О., Бажанюк В.С., Камишин В. В. Психологічні особливості лідерської обдарованості : концепції, діагностика, тренінги [Текст] : монографія. К. : Ін-т обдарованої дитини, 2014. – 290 с. – 83,00 Сергеечева В. Тренінг лідерства [Текст]. СПб : Питер, 2001. – 320 с.</p>
--	---

Тема № 7. Психологія розвитку особистості лідера організації

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (0,5 год): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>2. Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.</p> <p>4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf</p> <p>5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskiy_Teoriia_i_praktyka_for_muvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Семінарське заняття (0,5 год.): Харизматична концепція лідерства. М. Вебер про харизматичне панування. Ж. Блондель про харизматичне лідерство. Психологічні дослідження харизми. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі. Деструктивне керівництво. Поведінковий підхід. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва. «Управлінська решітка» Р.Р. Блейка і Дж.С. Моутон. Підхід з позиції влади: класифікація форм влади по</p>	<p>1. Бондарчук Л. В., Крамаренко К. В., Рудик Т. О. Теоретичне дослідження понять «лідерства» та «керівництва»: сутність та особливості. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 664–667. http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/158.pdf</p> <p>Нестуля О. О. Лідерство в управлінні персоналом / Нестуля О. О., Нестуля, С. І. // Управління персоналом в ХХІ столітті : кадрова політика, мотивація, оплата праці. – Полтава : Полтавський літератор, 2010. – 480 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf</p> <p>3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування</p>

<p>Френч і Рейвену. Дослідження влади Х. Хекхаузена. Ситуаційний підхід: теоретико-експериментальне обґрунтування Ф. Фідлера і А. Лейстера (концепція «проміжних факторів»). Атрибутивна теорія лідерства.</p>	<p>лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с. 4. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. ІваноФранківськ. 2015. 296 с. http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf 5. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. Харків, 2017. 100 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi Teorii i praktyka for muvannia%20lidera 2017.pdf 6. Харчишина О. В., Мосійчук І. В. Управління розвитком персоналу: навч. посіб. Житомир: Житомирський держ. ун-т ім. Івана Франка, 2017. 176 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи. Законспектувати. Скласти портфоліо особистісних якостей лідера.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Белікова Ю. В. Становлення та переваги емоційного лідерства // Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua. Мітлош А. В., Маляко В. О., Бажанюк В.С., Камишин В. В. Психологічні особливості лідерської обдарованості : концепції, діагностика, тренінги [Текст]: монографія. К. : Ін-т обдарованої дитини, 2014. – 290 с. Кушнір Р. Дій! Другі 100 000 кроків до успіху [Текст] Дрогобич : Коло, 2014. – 208 с. – 67,00 Радул В.В., Красношук І. П., Лебедик І. В. Дослідження особливостей самореалізації особистості [Текст]: монографія. К. : "Імекс-ЛТД", 2009. – 352 с.

6. Політика курсу Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи. **Політика академічної доброчесності.**

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагиату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль Форма проміжного контролю – модульна контрольна робота, яка проводиться у формі письмової роботи (на платформі Google Classroom)

Зразок модульної контрольної роботи:

- Сформулювати психологічний контекст структури діяльності керівника.

2. Порівняти критерії стабільності трудового колективу. Визначити, яким чином можна забезпечити стабільність трудового колективу в сучасних умовах.

3. Охарактеризувати деструктивні тенденції у трудовому колективі та проаналізувати методи їх упередження. Розкрити, за допомогою яких методів можна їм запобігти.

Форма підсумкового контролю – залік.

Перелік питань для підготовки до заліку:

1. Управлінські стосунки як предмет науки управління.
2. Основні етапи розвитку психології управління.
3. Сучасні теорії управління.
4. Специфічні особливості управлінської діяльності.
5. Поняття управлінської відповідальності.
6. Сутність і структура управлінського впливу.
7. Різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника.
8. Характеристика особистісних особливостей керівника, що перешкоджають ефективному управлінню.
9. Аналіз соціально-типологічних особливостей конформного й ригідного керівників.
10. Характеристика особистості авторитарного керівника.
11. Явище макіавелізму в управлінні.
12. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.
13. Поняття стилю керівництва.
14. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін).
15. Об'єктивні й суб'єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю.
16. Структурні методи управління конфліктами
17. Порівняльна характеристика ефективності авторитарного й демократичного керівництва.
18. Основні етапи розвитку психології лідерства.
19. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі.
20. Конкуруючі теорії лідерства в ХІХ столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму: ідеалістичний варіант Гегеля, матеріалістичний варіант К.Маркса; адаптивно-еволюційна концепція А. Кребер і Р. Мертона.
21. Становлення психології лідерства: психогенетичні дослідження Ф. Гальтона в роботі «Спадковість таланта: закони і наслідки».
22. Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: психоаналіз З. Фрейда і влада; концепція влади А. Адлера; підхід К.Юнга до проблеми влади; погляди В. Райха на владу.
23. Біхевіоризм і проблема лідерства.
24. Гуманістичний підхід до проблеми лідерства і керівництва: А. Маслоу.
25. Харизматична концепція лідерства.
26. Підхід з позиції особистих якостей: інтелектуальна теорія Е. Гізеллі.
27. Деструктивне керівництво.
28. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керівництва.
29. Соціальні умови розвитку особистості успішного лідера організації: макро, мезо і мікроумови.
30. Теорія атрибутивного лідерства.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Таблиця 1.

Сума балів	Оцінка за національною шкалою
90-100	<i>відмінно</i>

70-89	<i>добре</i>
51-69	<i>задовільно</i>
1-50	<i>незадовільно</i>

Схема розподілу балів

Таблиця 2

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100 -бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не

	розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; розв'язування задач, вирішення ситуаційних завдань тощо.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «10». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,1. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 6 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові екзамени в усній проводять за білетами. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання і одну задачу. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які входять до підсумкового контролю, наведено у табл. 3-4.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал) студента, що він отримав за кожне з питань (завдань) екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на

ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого. Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатню кількість балів з поточного контролю (менше 20 балів) або не склав проміжний контроль, він не допускається до складання семестрового екзамену, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен отримав середньозважений бал менше, ніж 2,75, то він вважається таким, що не склав екзамен. У графі «підсумковий контроль» виставляється 0 балів.

Здобувачі, які не з'явилися на контрольні заходи, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку (0 балів за 100-бальною шкалою).

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті».

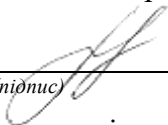
Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

Викладач

Мазоха І.С.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від «27» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Мазоха І.С.